

عنوان مقاله:

انگاره خانواده در باورها و داستان های مانوی

محل انتشار:

نخستین کنگره ملی ایران شناسی ایران (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

سیما فولادپور - دانش آموخته دکتری ایران شناسی، بنیاد ایران شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

به دلیل اهمیت نهاد خانواده در ساختار فرهنگی-اجتماعی و حتی سیاسی-اقتصادی یک جامعه است که هر ایدئولوژی، دین و مذهبی خود را موظف می داند برای این مفهوم ویژگی ها و کارکردهای متقن تعریف کند. به همین طریق دین مانوی نیز درباره خانواده نظرات مشخصی دارد که عموماً لزوم آن را نفی می کند و به ناپودی آن با ممنوعیت ازدواج و فرزندآوری همت می گمارد و جامعه دینی مانوی را به عنوان جایگزین آن معرفی می کند اما حضور این مایه در داستان های مانوی ویژگی های متفاوت دارد و نهاد خانواده، اعضای آن و روابط مرتبط با آن به اشکال گوناگون در داستان های مانوی حضور قابل توجه با بار معنایی مثبت دارند. به ویژه رابطه والد و فرزندی از چنان اهمیتی برخوردار است که داستان اسطوره آفرینش مانوی بر پایه همین رابطه شکل گرفته است. در این مقاله قصد داریم با بررسی موشکافانه بن مایه های داستانی مانوی از یک سو و آموزه های متون عقیدتی مانوی از سوی دیگر، ویژگی های این پیچیدگی رویکردی را بررسی کنیم و تناقض ظاهری آن را با استناد به کارکردگرایی ادبیات مانوی توضیح دهیم. چنان که به نظر می رسد آن جا که صحبت از رابطه پدر و فرزندی است، بیشتر به رابطه ای بالادستی، الهی و معنوی با اصل خیر و نیکی یعنی پدر بزرگی و در مدارج پایین تر مانی و آموزگاران مانوی اشاره دارد و به همین ترتیب، رابطه هم عرض خواهر و برادری با رابطه میان پیروان این دین و نیوشایان و برگزیدگان متناظر است.

کلمات کلیدی:

ادبیات مانوی، اسطوره آفرینش، داستان، دین مانوی، خانواده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2056541>

